

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Pályázat.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapjának a „Köztelek”-nek szerkesztőségében megüresedett *gyakornoki* állásra ezennel pályázat nyitattik.

A pályázóktól megkivántatik:

a) a m.-óvári gazdasági akadémia elvégzése.

b) némi irodalmi jártasság,

c) a magyar nyelven kívül legalább a német nyelvnek ismerete.

Gazdasági gyakorlattal bíró egyének előnyben részesülnek.

A gyakornoki állás egyelőre 600 frt évi fizetéssel van javadalmazva.

Az állás azonnal elfoglalható.

Bizonyítványok egyszerű másolatával felszerelt kérvények augusztus 20-ig az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez (Budapest, Köztelek) intézendők.

Budapest, 1895. augusztus 5.

Igazgató.

Őszi gyümölcs vásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapesten, köztelki helyiségében *gyümölcs vásárt* rendez, mely kezdődik f. évi szeptember 1-én és tart a tél beálltáig. Ez időközben gyümölcsárukat a vásár rendezősége állandóan elfogad és azok eladását díjmentesen követi. A vásár részletes tervezete és a gyümölcsárúkhöz csatolandó bejelentő-lap megszereshető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, Köztelek.)

Igazgató.

VIII. országos sörárpakiállítás és vásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. évi szeptember hó 20—30-ig országos *sörárpakiállítást* és ezzel kapcsolatban *sörárpavásárt* rendez. A kiállításra szánt árpaminták beküldésének határideje *augusztus hó 1-jével megkezdődött és augusztus 20-ig tart*, ezentul érkező mintaküldeményeket a rendezőség kiállításra nem bocsát. A mintákhoz bejelentő-ívek csatolandók. A bejelentő-ívet s a kiállítás és vásár tervezetét minden hozzáfordulónak megküldi az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatala (Budapest, Köztelek).

Igazgató.

Kainit megrendelések.

A rozok műtrágyázásának ideje augusztus hóra esik s különösen a kainit az, melyminél előbb kell felszórni. Míután a kainit szállítása sok időt igényel, nem mulaszthatjuk el a gazdaközönség figyelmét felhívni arra, hogy kainitszükséglete idejében való fedezése czéljából a megrendeléseket már most tegye meg.

A kainit megrendelhető az O. M. G. E. titkári hivatalnál.

Árak: nagyban waggon-rakományonként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 forint, zsákban szállítva 130 forint. A vasuti szállítási-költség a különböző távolságu rendeltetési állomások szerint 130—140 forint között váltakozik.

Kicsinyben métermázsánként zsákkal együtt ab „Budapesti közraktárak” egyesületi tagok részére 280 forint, nem tagoknak 3 forint.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Igazgató.

Őszi gyümölcs vásár.

Gyümölcstermelésünk fokozott terjedésével a gyümölcserértékesítés mikéntje is olyan jelentős kérdéssé vált, melylyel az utóbbi években nemcsak a magános nagytermelők, hanem maga a földmivelésügyi kormányzat s az illetékes gazdasági egyesületek is foglalkozni kezdenek.

A gyümölcserértékesítés kérdése két irányban követel vizsgálatot, egyike az, hogy a belföldi fogyasztás szükségletei helyesen kiegyenlítettessenek, másik, hogy felesleges gyümölcsünknek — friss vagy feldolgozott állapotban — a külföldön piacot szerezzünk.

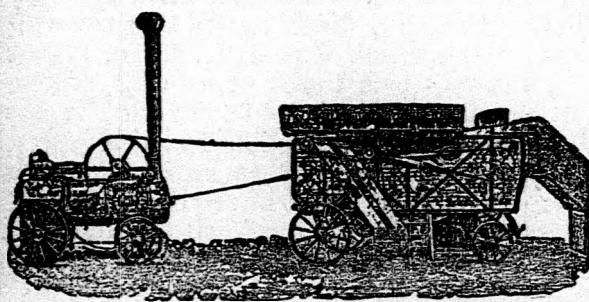
E kérdéseknek még elsője sincs megoldva, a mennyiben hazai gyümölcskereskedelmünk nehézkes s fejletlen voltánál fogva a gyümölcsárúknak szükségleti helyeikre való juttatását sem elég ügyesen, sem elég olcsón nem végezi. A termelők maguk még igen rossz kereskedők, a kereskedő pedig, mint ezen könnyen romló s kényes természetű áru közvetítője, mindig igen drága. Annál kevésbé van megoldva a dolog nehezebb része: a fölösleges gyümölcs külföldi értékesítése.

Ezen viszonyok birták az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet harmadéve arra, hogy Budapesten egy központi közvetítő gyümölcs vásárt létesítsen.

A vásárnak az volt a czélja, hogy a gyümölcsöket a termelési forrástól a fogyasztás helyére, a költséges közvetítés kizárásával juttassa. A termelőket és fogyasztókat kölcsönösen tájékoztassa egymás irányában s amazok között bizonyos kereskedelmi jártasságot honosítson meg.

A vásár az első és a második évben 8, illetve 10 ezer métermázsa for-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Jutányos árak. Többévi törlesztés.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK
GÉPGYÁRA

☛ felülmúlhatatlan ☛
Gőzeséplő-garniturái
és egyéb

Gazdasági gépeinek

☛ Szövetkezeti képviselete, tagok számára.

ADRIANCE PLATT & Co., new-yorki gépgyáros

☛ kizárólagos képviselősege ☛

Fűkaszáló-,
marokrakó arató-
és
kévekötő arató-
gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

galmat hozott létre olyanformán, hogy a fogyasztókat a termelőkhöz utalta. Már ez az eredmény magában véve is, kezdetnek mindenestre számottevő. De az intézmény nem e számeredmény után bírálendő el. Igazi hasznát azzal a közvetített hatással czélozta elérni, hogy a felek direkt összeköttetésben maradjanak, a kik tehát továbbra a vásár kézből való kiszolgáltatásának igénybevétele nélkül is megköthessék üzleteiket.

Ez irányban a vásárnak némi nehézségekkel kellett számolnia, mert a termelők egy része a gyümölcsárak kiszolgáltatásánál nem volt még kellőleg járatos s az egymásra utalt felek néhányszor nem kölcsönös megalégedésükre bonyolították le üzleteiket. Több nagyobb termelő azonban rendes vevőket szerzett a vásár útján s azokat meg is tartotta. A vásár nyújtotta módon ezt sok termelő elérhetné, természetesen figyelmes és körültekintő eljárás mellett.

A szerzett tapasztalatok azt bizonyították, hogy a közvetítő gyümölcsvásárra éppen azért háramol házagpótló feladat, mert a termelők és fogyasztók közötti összeköttetés ápolására még igen nagy szükség van.

Ugyanezért az Országos Magyar Gazdasági Egyesület megkezdett munkáját folytatja és őszi gyümölcsvásárját megtartja ez évben is, bárha a gyümölcsstermés eredménye felől több vidékről érkezett kedvezőtlen tudósítások a vásárnak nagy forgalmat nem igen ígérnek. Reméljük, hogy a gyümölcsstermelők ezt a vásárt az eddigi tapasztalatokon okulva, igyekeznek kihasználni arra, hogy vevőket szerezzenek maguknak s azokat igényeik figyelmes kielégítése által meg is tartásák.

Az idei gyümölcsvásár részletes tervezete a következő:

1. A vásár czélja az, hogy a gyümölcs-eladást közvetítse és az értékesítést előmozdítsa.

2. A vásár kezdődik 1895. évi szeptember 1-én és tart az erős fagyok beálltáig. Gyümölcsárakat ezen időközben a vásár-rendezés állandóan elfogad a következő feltételek mellett:

3. A vásárra minták küldendők; a minta és a minta szerint megrendelt szállítvány azonosságáért eladó a felelős.

4. A mintaként küldendő postai csomag sulya legfeljebb 5 kg., vasúti csomagé 10 kg. lehet, azonban egy termelő ilyen csomagokban is maximum 100 kg.-ot küldhet egyszerűen.

5. Az árt — mely a küldött mintának teljesen megfelelő gyümölcsárura vonatkozik — eladó határozza meg s közli a rendelkezésre álló készlet mennyiségét is, — a megszabott ártól a vásár rendezőse az eladó beleegyezése nélkül el nem térhet.

6. Budapesti megrendelő az összes megrendelt gyümölcsárú értékének 30%-át a vásárpénztárnál letétbe helyezi s a küldeménynyel csak a vételár fenmaradó 70%-a utánvételeztetik. A mennyiben a küldemény a mintával, melyből a megrendelés történt, nem volt azonos, vagy nem volt kikötés szerinti minőségű, a letétbe helyezett 30% a vásárrendezőség helyszíni felvétele alapján és belátása szerint a vevő kártérítésére fordítatik.

7. A megrendelt gyümölcsárúnak vidékre történendő szállítása esetén a rendezőség nem gyakorolhatván ellenőrzést: vidékről jövő megrendeléseket csak általa is ismert s biztos beszerzési forrásokkal közvetíti.

8. A vásár rendezőse egyes termelők-től időről-időre nagyobb megrendeléseket is fog tenni s a vásár szinterén fix eladásokat teljesít.

9. Egyenes megrendelés nélkül a meghatározott sulyu mintacsomagoknál nagyobb szállítványokat a rendezőség csak az eladó felelősségére fogad el; azaz, ha valaki megrendelés nélkül egyenes eladás czéljából küld fel gyümölcsárut, úgy annak az eladó által meghatározott árban való értékesítése tekintetében a rendezőség felelősséget nem vállal, hanem az eladónál — a mint az illető árut nem keresik, vagy az romlani kezd — saját belátása szerint jár el s ha esetleg alacsonyabb árakat ér el, az eladó kárpótlására nem kötelezi magát.

10. A helytelen csomagolásból származott kárt az eladó viseli; a csomagolás helyes keresztülvitele végett a vásárigazgatóság egy füzetben a helyes csomagolási módokat is közli.

11. A termelőknek nyomtatott vörös függő czimlapokat is küld szét, melyek a szállítványra erősítendők. Czimlapokkal ellátott kosarak a kereskedelemügyi minisztérium engedelmével, minden reggel külön postakocsin szállítatnak a Köztelekre.

12. A küldemények bérmentve adandók fel, a nem bérmentesített küldemények elfogadására a rendezőség nem kötelezi magát. A küldemény terhére eső bármely költség az elárúsítási árból fog leszámoltatni és levonatni.

13. Az adatok kényelmes bejelentetése végett mindazoknak, kik eziránt az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet egy levelező lapon megkeresik, bejelentési lap küldetik, mely pontosan kitöltve a küldeményhez csatolandó.

14. Eladási százalék vagy térdij nem szedetik.

15. A mintaként beküldött gyümölcsök főczélját az képezvén, hogy minél tovább a közszemlére legyenek kitéve, csak akkor árvereztetnek el, ha már romlani kezdenek; a visszamaradt árúk a vásár befejezése után a beküldő javára szinte árverés útján fognak értékesíttetni, ily árverések azonban, — a mint nagyobb készletek halmozódnak fel — gyakrabban fognak tartatni.

Üres ládák, kosarak az eladó kívánságára és költségére visszaküldetnek.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A őszi borsó termelése.

☞ 1892. évben sok luczernát kellett ki szántatnom s hogy korai zöld takarmányom legyen, őszi borsót vetettem fele rozsossal keverve, alacsony fekvésű jó földbe, buzatarlóba egy szántásba, szeptember végén. Normális tél után egy része jó kaszálást, utóbb legelőt adott, a többi meghagyatván, 1200 □ öles holdanként 11 q szemtermelést hozott. A következő évben ismét vetettem magas fekvésű földbe, egy szántásba, árpatarlóba. A föld meglehetősen sovány, kihasznált volt; árpa előtt buza, buza előtt magherez termelt rajta. A rozsossal kevert borsó októberben vetve száraz ősz lévén, igen későn kelt s a hóhatalan tél száraz fagyokkal szintén nem volt hasznára. Tavasszal oly silány képet nyújtott, hogy ki akartam szántatni. De midőn ezen tábla már ugyis trágyázás alá kellett hogy jöjjön s a nélkül abba mit sem vethet-

tem volna, meghagytam. A kedvező tavasz bámulatot eredményt mutatott fel. Napról-napra szemlátomást fejlődött a vetemény s az eredmény ismét 10 q mag lett kis holdanként. Természetes, hogy ezek után nagyobb területet szántam az őszi borsónak s ez évben már több táblám volt bevetve, mind egy szántásba, árpa-, zab- és buzatarlóba. Egy részét zölden felettem, a többi holdanként 40—45 csomót, csomója 25—27 kilót termelt.

Oly eredmény ez szemben és szalmában, mely megérdemli, hogy közétegyem s mások is tudomást vegyenek róla. Igaz, hogy zölden a marha nem sokáig eszi szívesen, de tekintve, hogy minden zöldtakarmány között legkorábban kaszálható, nagy mennyiséget ad és később luczernával keverten szecsakázva jól feleltethető, úgy ezen czélból, mint ensilage-nak nagyon ajánlható.

S midőn a legkülönbözőbb mostoha körülmenyek között esekély munkába és gyenge földekben is oly nagy termést hozott, ezenfelül még mint hüvelyes légenygyűjtő növény a talaj legértékesebb alkatrészét, a légenyt sem zsarolja ki és igen bő szemtermést ad, mely darálva hizlaló abraknak kitűnő, vagy pedig kereskedelem útján igen előnyösen értékesíthető, gazdatársaimnak az őszi borsó termelését nagyon ajánlom. *Ivánka Oszkár.*

Védekezés a drótféreg ellen.

A corneilli egyetem (Egyesült-Államok) kísérleti állomása érdekes adatokat közöl a drótféreg elleni védekezés módjának megállapítása czéljából tett kísérleteiről. E kísérletek két év alatt vitettek keresztül és azok eredményei a következők voltak: 1. A 20 rész liszt és 1 rész zöld gáliczezal készített csávázásnál semmi eredmény sem mutatkozott. 2. Kátrány és hamuval készített csávázásnál mutatkozott ugyan némi eredmény, de a csáva elkészítése nagy körültekintést igényel, gyakorlatilag keresztül nem vihető. 3. A különféle koncentrált sóoldatokkal csávázás teljesen eredménytelen volt, míg ellenben nagy mennyiségű sónak a talajra szórása kedvezőnek mutatkozott. Ezen eljárás, tekintve a sónak drágaságát, gyakorlatilag szintén keresztülvihetetlen. 4. Spiritus, terpentin, petroleum, sőt erős strichninoldattal való csávázással szintén nem volt elérhető semmi eredmény. Az elől megnevezett kísérleti állomás azonban daczára eredménytelen kísérleteinek ajánl egy módot, melylyel nézete szerint, ha nem is lehet kiirtani teljesen a drótféregket, de elejét lehet venni annak, hogy legalább számot tevő károkat okozzanak. Az ajánlott eljárás azon köztudomású tényre alapítja, mely szerint a drótféreg, mely mint ilyen csak egyik fejlődési stádiuma az ugynevezett gabonabogárnak, rovarrá fejlődéséig még egy metamorfozison megy át s puha hüvelyű lárvákká alakul, mely lárvastádium mintegy 3—4 hétig tart, s ennek megszűntével ugyancsak ezen puha hüvelyben kifejlődik a rovar, mely azonban kiképződése után még télen át is egész április—május hónapig ezen puha hüvelyben marad. A kísérleti állomás szerint ez a stádiuma a drótféreg fejlődésének éppen legalkalmasabb tönkre tételükre, mert a puha hüvely nem képes nekik elég védelmet nyújtani. Az eljárás a következő: Az őszi vetés előtt körülbelül július közepétől szeptember közepéig tartó időben, midőn a drótféreg már az említett puha hüvelyes stádiumba jutottak, a talaj, mintegy 20 cm. mélyen jól felszántandó és azután többször hengerelendő s ezen egyszerű eljárás éveken át következetesen keresztül viendő. A kísérleti állomás szerint a szántás és hengerelés alkalmával a puha hüvelyű lárvák részint megsérülnek vagy megöletnek, részint pedig mélyre leszántatván, ott elpusztulnak.

Az aranka irtása.

A hazai lóhere, különösen pedig az erdélyi részeken termelt, a külföld előtt nagyon keresett, mert kvalitása sokkal jobb mint más országok termései; ez pár év óta jó pénzforrása az erdélyi gazdáknak, s hogy ezt jövőre is fentartsuk magunknak, törekednünk kell arra, hogy annak tisztasága, azaz arankamentessége, tökéletes legyen. Ezt szerény véleményem szerint, a legtökéletesebb géppel sem lehet úgy elérni, mintha azt a termőföldön tisztítjuk ki, a mi egy nagyon egyszerű módszer szerint biztosan elérhető.

Az előtűnő arankafoltokat az első kaszálás alkalmával (az arankásolt kaszátlan maradjon) 10 centiméter vastagon félig érett lótrágyával befedem, de úgy, hogy hézag ne maradjon sehoh. Az így betertett folton az aranka mint gyenge növény kipálk és teljesen kipusztul, míg a here 14—20 nap múlva a trágyaréteget áttöri és dusan tenyészve fejlődik az arankától megszabadulva. Mező-Koob. Csontos Miklós.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Az amerikai ügetőlovak kérdéséhez.

A „Köztelek“ f. évi 58. számában megjelent „Az ügetőversenyek kérdése hazánkban“ című tanulmányra két felszólalás érkezett be hozzánk, a melynek közlését nemcsak az ügy alapos megvilágításának szempontjából, hanem azért is kívánatosnak tartjuk, mivel az ügetősport terén kiváló tekintélyszámban uraktól származnak.

Az egyik reflexió ifj. gróf Almásy Kálmán tollából származik, a ki a cikk írójának alapos értesültségét kétségbe vonja és felszólal az ügy érdekében azon állításokra, a melyek esetleg téves felfogások terjesztésére alkalmasak lehetnének.

Az aratási és eséplési munkálatokkal elfoglalva s a behatóbb reflexiót későbbi időre fentartva, ezuttal csakis a kérdéses cikk azon mondatára reflektál, mely szerint: „Az amerikai mén produkálhat nálunk értékes haszonállatokat, de jó tenyészállatokat honi lovainkkal nem fog nemzeni.“

Erre nézve Almásy gróf így nyilatkozik: „Ez a professor Wilkens-féle mondás 28 anyakancza által van megczáfolva, melyeket Kiss Mihály eleven csikaikkal együtt megláthat Dessewffy Alajos grófnál Királytelken. Ezen kanczák anyai ágon mindentelken. Ezen kanczák anyai ágon mindentelken vérekeverékből származnak, melyekbe az egyöntetű korrektséget egy amerikai ügetőmén, a jól ismert „Cupid“ hozta, csikaik egy másik amerikai mén „Carignanó“ után vannak és oly értékes tenyészanyagot képeznek, hogy ugyancsak gratulálhatna magának Kiss Mihály, ha theoriája alkalmazása mellett ilyeneket sikerülne tenyésztenie.“

Különben a Kiss Mihály által is említett Trantmannsdorff gróf fogatát az idén Pesten megverte másnap Voinits fogata, melyben a kancza Mat Cameron amerikai után Bernrieder József által lett nevelve. Ha ezt Kiss Mihály nem kvalifikálja jó tenyészanyagnak, akkor kielégíthetlen igényei vannak.“

A másik reflexió, a melyet kisfaludi Liphay Guidó es. és kir. kamarástól vettünk főleg azt emeli ki, hogy a cikk írója szerint tehát sajnálatra méltó ember lenne, a ki, mint tenyésztő orosz származású lovat tart istállójában; mert a ki puha, lymphaticus, izzadós, nem szabályos testalkatu és ki nem elégitő tudomértekkal bíró lovakat tenyész, az csakugyan sajnálatot érdemel.

„Ugy látszik, hogy tisztelt gazdatársam

— folytatja Liphay — csakis mesélésből ismeri az orosz faj lovat és csakis a lókereskedőtől importált, ott olesón összeszedett lovakból látott pár darabot. Igen örülnék, ha tisztelt gazdatársamhoz szerencsém lenne, hogy ménesemben együtt tanulmányozhatnánk az orosz és amerikai lovat. Különben az 1896-iki lókiállításán az annyira leécsárolt orosz és a nagy bünlajstrommal bíró amerikai lovakból vagy 30 darabot befogok mutatni és a polémiát akkora hagyhatjuk, ha majd tényekkel is bizonyíthatunk.“

A kérdésben forgó cikk írója, Kiss Mihály a fennebbi bírálatokra a következőkben védelmezi álláspontját:

A t. szerkesztőségnek szives engedelmével „az ügetőversenyek kérdése hazánkban“ című értekezésemre érkezett ellenvéleményekre, a melyeket mint tekintélyes és kompetens helyről jövőket kellően méltányolnom is kell, a következő tárgyilagos megjegyzéseket teszem:

Midőn az amerikai ügető „tipikus főhibáit“ felsorolom, ez alatt nem azt értem, mintha minden amerikai e hibákkal telve lenne, hanem azt, hogy a körülményekhez képest egyik vagy másik, vagy mind, vagy egy sem található rajta. Kivehető ez már néhány sorral alább tett azon megjegyzésből is; hogy vannak dicséretes kivételek, a melyek jó alkotású kanczákkal szép lovakat produkálnak.

Ezzel természetesen elismerem, hogy „Cupid“, a melyről általánosan elismerik, hogy kiváló szép alkotású mén volt, Dessewffy Alajos gróf ménesében tíz évi működése alatt sok szép kanczát produkált, a melyek jó alkotású és egyöntetűség tekintetében kifogás alá nem eshetnek.

De hogy az ilyen kiváló alkotású mén nálunk ritka, sőt eredeti hazájában is nehezen szereshető, annak bizonyítására az O. M. G. E. lótenyésztési szakosztályának egyik mult téli ülésére hivatkozom, a melyen mérvadó tekintélyek részéről éppen ezen indokból kifolyólag szóba hozatott, hogy tekintettel azon nehézségekre, a melyekkel a jó ügetőmén beszerzése jár s a melyek az ilyen adquisititót magánemberről majdnem lehetetlennek teszik, az államnak kellene ilyen mén beszerzését és közhasználatra bocsátását eszközölnie.

Azok az amerikai ügetőmén, a melyek kereskedők és ügynökök által hozatnak, hozzánk vagy a szomszédos államokba, a legkritikább esetekben felelnek meg azon kvalifikációnak, a melyet egy kiváló apától követelünk. Ezek a képviselői ama bizonyos bünlajstromnak. Tegyük fel, hogy az amerikai vérnek alkalmazása iránti kedv nálunk nagyobb arányokat öltene s nemcsak a nagy vagyonnal rendelkező főurak és nagybirtokosoknál találna követőkre, a kiknek anyagi viszonyaik a legjobb mén beszerzését is megengedik — azt hiszem, hogy ama bizonyos, előbb említett, gyanus klasszisu ménnek is kelendőbbek lennének a kevésbé vagyonos tenyésztők körében, a mely méneket ma még csak figyelemre sem méltatunk. Az ilyen ménektől jobb lesz megóvnunk a tenyésztést.

A mi most már azon kifogásolt állítást illeti, hogy „az amerikai mén honi lovainkkal jó tenyészállatot nem fog nemzeni“, köszönettel kell fogadnom a figyelmeztetést, a mely mint most látom, e valóban könnyen félremagyarázható mondatnak präzisebb értelmezését teszi szükségessé. En „honi lovainkkal“ annak a többé-kevésbé tipikus magyar lónak a fogalmát akartam megjelölni, a melynek tömegét népies tenyésztésünk és a nem ritkán kevés önállósággal laboráló kisebb tenyésztő lóanyaga képezi. Hiszen igaz, hogy a régi eredetű, vagy az újabb keletű, de czéltudatos vezetés

alatt álló nagy ménesek anyaga is a „honi“ jelző alá illik, de én ezeket — lehet, hogy tévesen — nem ide számítottam, mert ezek az önálló tenyésztések, a mi jellegüket illeti, egy közös, átlagos tyust nem képviselnek, minthogy a legkülönbözőbb tenyészirányoknak hódolnak. Igen természetes tehát, hogy az országban található nagyszámu önálló magánménesek anyagának sokfélesége folytán, erre az anyagra egy közös szabályt felállítani, hogy milyen mén felel meg neki, milyen nem, határozottan nem lehet.

En tehát, mint már előbb jelzettem, a „honi lovaink“ alatt azt a többé-kevésbé tipikus magyar lovat értettem, a melynek karakterisztikuma többnyire a hosszú hátvonal, rövid, esapott, néha túlnőtt far, kevés mélység nem ritkán szarvasnyak stb. Ez az anyag oly kezekben van, a melyek részére a minden irányban korrekt amerikai mén alig tehető hozzáférhetővé.

Minthogy pedig a kevésbé korrekt, de könnyebben megszerezhető amerikai ügetőt olyannak ismerem, hogy éppen a jelzett honi tyusnak előbb említett karakterisztikus alkathibáinak egyikében vagy másikában, vagy nem ritkán mindnyájában leledzik, nézetem szerint e két elemet összevetve, kaphatunk belőle jó és sebes kocsilovat, de valami jó tenyészanyagot nem, mert ama bizonyos alkathibák nem korrigáltak. A tenyésztés azon rétegeire nézve pedig, a melyek ezen tipikus honi anyag birtokában vannak, fölötte fontos dolog, hogy tenyészanyaguk bizonyos mértékig a remonda produkcióra képes legyen, mert ez időig ez képezi legjobb értékesítési forrását.

Hogy az amerikai vérnek beajtása a tenyésztés ezen rétegeibe nem kívánatos, az nem az én személyes ötletem s ezzel a nézettel úgy látszik nem állok egyedül, mert hazánk országos lótenyésztésének intőző körei az amerikai vért még mindeztől kiharagták a tenyészprogramból. Az a tény is állításom mellett fog bizonyítani egy kissé, hogy talán Olaszország kivételével az egész kontinensen nincsen állam, a mely az amerikai vért mint javító és egyáltalán mint produktív elemet államköltéségen tartani és a köztenyésztés rendelkezésére bocsátani szükségesnek tartotta volna.

Ismételten hangsúlyozom tehát, hogy az olyan független tenyésztő, a milyen pl. gróf Dessewffy Alajos, vagy Liphay Guidó és a milyen még hála a sorsnak több is van az országban, könnyen megteheti azt, hogy sport vagy használati céljaira amerikai vagy orosz ügetőkkel tenyészzen, mert bizonyára a legjobb anyaggal fog rendelkezni és a csikókat a fajta kívánalmaihoz képest fogja fölnevelni, a mint van is róla tudomásom, hogy a nevezett két tenyésztő mindegyike remek berendezésű ügetőket, idomító telepet és pályát tart fenn, a hol a csikók első évük betöltése után szakszerű trainingbe vétetnek.

Az ügető sportnak ily irányban való ápolása azonban az anyagiakkal kevésbé áldott kisebb magyar tenyésztők körében közelfekvő okok miatt nem fog nagyobb elterjedésnek örvendhetni.

Ezért kísérlettem meg cikkemmel az ügető sportnak magyar, nemzeti irányban való fejlesztésének kérdését fölvetni és ennek lehetőségeit esetleges megvitatás tárgyává tenni, mert azt a tapasztalat már bebizonyította, hogy az amerikai ügetősportot nálunk életre való módon meghonosítani nem lehet. És ha ismét gróf Széchenyi Dénes szavaira hivatkozom, hogy a sport és a luxus nem elválaszthatlan fogalmak és hogy az a sport a leghelyesebb, a mely hasznos, szórakoztató és egyszerű nem drága, ezzel erősíteni akarom azt az állítást: hogy népszerű, állandó és speciális magyar ügetősportot csak úgy teremthetünk, ha a hozzá-

ali- és fosz
got ugyanis
kell tartat
zók évek ter
k. Sőt tud
atása a trá
pet játszik.
va és répa
övetemén
óhatását is
rágyázások
rendszerint
k.
és Imre.

zágba.
mölcsészeti
őlestermelő
a Rajna
az ottani
bb külföldi
zzá azzal a
e alkalmas
eket s meg
domásukra
mert több
kiviteléről
a nagyobb
észeti szö
készetüket

sági Egye
yümölcske
andenmaier,
kéri, a kik
n exportál
Löwenstein.
keres, még
000 méter
azokkal a
összekötte

Országos
s szívesen
lők hozzá
ket közlik.
mikor az
etésbe lép
melők ily
thetnek ki,
ermése alig
n érdemes
lő sorban
ki a jelen
aljuk azért,
termelők s
nyiséget, a
lépjenek a
tetésbe.
s nemesak
ásának tel
lőnyösebb,
tudni fog
biztosítani

lakítása —
— vidé
gazdasági
méltányol
na az erre
k az alma
nek azok
közvetítő
is az or
ének érté
biztostól
különben
azért van
i organu
az ügyet s
mányzatot,
kivitelnek

utat nyithatni, ha vidékenként hivatott és megbízható szervezetek együttműködésére támaszkodhatik.

Az országos gyümölcsészeti miniszteri biztos, a ki a külföldi gyümölcsnagykereskedőkkel való összeköttetésünket a kormány megbízásából már évek óta ápolja, mindenestre készséggel ad felvilágosítást a hozzáforduló gazdasági egyesületeknek s igyekezni fog kezükbe adni a módot, hogy a külföldi cégekkel vásárt köthessenek.

Gazdasági egyesületek.

A pest-pilis-solt-kiskun vármegyei gazdasági egyesület felirata a román buzabehozatal ellen. A pest-pilis-solt-kiskunmegyei gazdasági egyesület e napokban feliratot intézett a földművelésügyi miniszterhez, kérve a román búzának kikészítési eljárás címén való vámentes behozatalának megszüntetését. Oly sokszor fejtettük ki már e helyen a román buza behozatalának káros befolyását közgazdaságunkra, mely első sorban okozza a buzaár hanyatlását, hogy ez alkalommal azt részletesebben szükségtelemnek tartjuk. Már a múlt év tavaszán foglalkozott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egy nagyobb szabású feliratban e tárggyal, melyet a törvényhozáshoz intézett, legutóbb pedig a III. országos gazdakongresszus foglalkozott nagy részletességgel és behatóan a román buzabehozatal hátrányos voltával s az ott e tárgyban hozott határozatok még a folyó év őszén fognak a törvényhozás elé terjesztetni. A pest-pilis-solt-kis-kunmegyei gazdasági egyesület feliratában nagy tárgyilagossággal mutat reá a román buzabehozatalból származó károokra s kifejti, hogy a gazdaközönység megnyugtatóra szükségesnek látja, hogy a vámkezdemenynyel, illetőleg vámhitellel behozott román buza behozatala, értékesítése, feldolgozása, az előállított anyag felhasználása, az azonosság s a vámentességi jog ellenőrzésére vonatkozó intézkedésekkel, s az adatok közlésével, a gazdaközönység kellőképpen felvilágosítottassék. A mennyiben ezen adatokból oly tények volnának konstatálhatók, a melyek azt igazolják, — vagy a melyek alapján feltehető, — hogy a román buza értékesítése által a magyar buzaárának hanyatlására befolyás gyakoroltatik, ez esetben úgy a gazdaközönység, mint az államkinestár érdekeinek megvédésére a kellő intézkedések megtételének sürgősségét indokolja a most lefolytatás, mert a gazdák zöme most értékesíti terményeit. Ezen intézkedések a III. országos gazdakongresszus által elfogadott elvek szerint a következők volnának: „a) az importált malmok kényszerítendők, hogy záros határidő — legfőljebb három hónap alatt — a terhőkre rótt vámtartozásokkal számoljanak le, vagy vigyék ki az ennek megfelelő lisztet, vagy fizessék be az állampénztárba a vámot, de az őrlési engedéllyel vámentesen behozott buza, vagy a belőle készült őrlmények sem belföldi kereskedelem, sem hazai fogyasztás tárgyát ne képezhessék; b) az őrlési engedély csak az 1882: XVI. t.-cz. 10. rendelkezésének megfelelően legyen gyakorolható; a malmoktól az összes behozott buzamennyiségek kivitele megkövetelendő és csak a tényleg kivitt lisztmennyiségnek megfelelő vámviszterésben részesüljenek, mely az őrlési engedély mellett behozott buzamennyiség után esedékes 70 százaléknál magasabb ne legyen; c) Magyarországon az idegen búzának engedélyezett szabadraktárak megszüntetendők s elrendelendő, hogy az őrlési engedélyt törvényesen élvező malmokon kívül senki más idegen gabonát ki ne rakhasson, ne raktározhasson, a város előleges és vissza nem téríthető lefizetése nélkül. Ugyanez intézkedések megtételére az osztrák kormánynál is lépések volnának teendőek.“ A

gazdaközönység sokszor kifejezett és jogos óhaját teljesítene a kormány, ha a román buzabehozatalt mihamarabb beszüntetné és hiszszük is, hogy a kormányhoz és törvényhozáshoz ez irányban beterjesztett kérelemnek mihamarabb meg lesz a kívánt eredménye.

Tenyészmarhakiállítás Kelesén. A Zemplén vármegyei gazdasági egyesület, tekintettel a díjazásokkal egybekötött tenyészállatkiállításoknak az állattenyésztésre való jótékony hatására — mint eddig is minden évben — ez idén is rendez díjazással egybekötött tenyészmarhakiállítást, melyet folyó év szeptember hó 9-én tartanak meg Kelesén. Kiállíthatók és díjaztatni fognak saját tenyésztésű tehének, 1, 2 és 3 éves üszök. A díjazásra 200 korona tüzetet ki. A földbirtokosok abszolút becsü marháit az egyesület diszoklevéllel fogja kitüntetni, mert pénzdíjakkal csak papok, tanítók, jegyzők és földművesek által kiállított állatok díjaztatnak.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Pályázat. — Őszi gyümölcs vásár. — VIII. országos sörárpakiállítás és vásár. — Kainit megrendelések. — Őszi gyümölcs vásár. — Almakivitel Németországba.	1265 1265 1268
Növénytermelés.	
Az őszi borsó termelése. <i>Ivánka Oszkár.</i> — Védekezés a drótféreg ellen. — Az aranka irtása. <i>Csontos Miklós.</i>	1266 1266 1267
Állattenyésztés.	
Az amerikai ügetőlovak kérdéséhez.	1267
Gazdasági vegytan.	
Az európai szabatos trágyázás és a tengerentúli gabonaverseny. <i>Kodás Imre.</i>	1268
Gazdasági egyesületek	1269
A pest-pilis-solt-kiskun vármegyei gazdasági egyesület felirata a román buzabehozatal ellen.	1269
Vegyések.	
Kinevezések. — Czimadományozás. — Megbízások. — Eljegyzések. — Házasság. — Halálozások. — Személyi hir. — A földművelési miniszterium új beosztása. — A mezőgazdasági statisztikai összeírás érdekében. — Eladó szőlővesszők bejelentése. — Erdészeti állami vizsgák. — Sertésvész. — A közvágóhidak és magánvágóhidak építésének engedélyezése. — Selyemgubóráktár Csabán. — A Maros esatornázása.	1270 1270 1271 1272
Kereskedelem, Tözsde.	
Budapesti gabonatözsde. — Határidők árfolyama Budapesten. — Határidők árfolyama külföldön. — Szeszüzlet. — Elelmi czikkék a budapesti hetivásáron. — Budapesti takarmányvásár. — Állatvásárok: Budapesti szurómarhavásár. — Budapesti juhvásár. — Bécsi vágómarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi szurómarhavásár. — Bécsi juhvásár. — Párisi juhvásár.	1271 1272
Kivonat a fő- és székvárosi vásárgazgatóság hivatalos árjegyzéseiből	1272

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter dr. Tóth Jenő miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá, *Eszterháy Jenő* miniszteri fogalmazó gyakorlatot pedig miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki. **Czimadományozás.** Ó felsége a király a földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Buday Zádor* és *Landgraf János* főmérnököknek a műszaki tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta. **Megbízások.** A földművelésügyi miniszter *Payer Géza* ivánczi lakost és uradalmi számtartót, Vas vármegye körmenői járására nézve, *Pethes Mihály* árokszállási lszost és földbirtokost, a Jász-Nagykun-Szolnok vármegye jászvári felső járására nézve, az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg. **Eljegyzések.** *Wolff Károly*, a külső-tánczi uradalom gazdasági kezelője eljegyezte *Rott Paulát*, *Rott Ignác* lángi uradalmi főerdész leányát. — *Szandai Sándor* István, a 44-ik gyalogezred főhadnagya július 24-én eljegyezte *Brodszky Mariettát*, *Brodszky Lajos* somogymegyei nagybérlő leányát. — *Leveleki Molnár Gusztáv* téthi földbirtokos múlt hó 23-án tartotta eljegyzését *Mezőssy Margittal*. **Házasság.** Gróf *Bolza Pál* főrendiházi tag oltárhoz vezette Budapesten *Vigyázó Józsa* grófnőt, gróf *Vigyázó Sándor* és *Podmaniczky Zsuzsanna* leányát. **Halálozások.** Pálfi *Pál* N. pölöskefői nagybirtokos múlt hó 28-án elhunyt. — Özv. *márkus* és *batizfalvi Márkossal* Agostonné, szül. szinyci *Merce* Regina asszony, 77 éves korában augusztus 1-én meghalt Kassán. — *Lubik Ödön* gömörei birtokos kis leánya 8 éves korában meghalt Rozsnyón.

Személyi hir. *Jeszenszky Pál* a „Köztelek” segédszerkesztője visszatért szabadságtújáról s ismét megkezdte hivatalos működését.

A földművelési miniszterium új beosztása. Mint értesülünk, a földművelésügyi miniszterium ügyköre *Bedő Albert* nek államtitkárrá történt kineveztetése következtében új beosztást nyert. Ugyanis a miniszterium hét főosztályát két részre osztják és pedig akként, hogy az I., IV. és VI. főosztály, vagyis az erdészet, a gazdasági szakoktatás és állattenyésztés, borászat, telepítés és kincstári birtokok, valamint a VII. főosztály földművelési ágazata a közigazdaságtól különválasztva, a IV. főosztályba olvadt s mindezek az új államtitkár ügykörébe fognak tartozni. A II., III. és V. főosztály, vagyis a lőtenyésztés, állategészségügy és vízügy, valamint a VII. főosztály közigazdasági részével *Miklós Ödön* vezetésére bízatik, a ki egyszersmind a törvényhozás elé kerülő ügyekben mint politikai államtitkár fog szerepelni. A VII. főosztály a IV. főosztályba történt beolvadása következtében megszűnik.

A mezőgazdasági statisztikai összeírás érdekében. A „Köztelek” f. évi július hó 27-ki számában behatóan ösmertettük az általános mezőgazdasági statisztikai összeírás pontos keresztülvitelének mélyreható kihatásait közgazdasági életünk, mely hivatva van hazai mezőgazdasági viszonyaink és állapotainkról tiszta képet nyújtani, hogy ezek alapján helyesen tüssük ki a czélt s jól megválaszt-hassuk a módokat helyzetünk javítására. Hogy viszonyainkról minél tisztább képet nyerhessünk, szükséges, hogy gazdaközön-ségünk az adatok bevallásánál teljes őszin-teséggel járjon el; a földművelésügyi minisz-ter ez ügyben felhívást intéz Magyarország gazdaközöniségéhez, melyben okadatolva a statisztikai összeírás szükségességét, kiemeli: hogy a tiszta valóságnak bevallásából sen-ki-re semmiféle kár vagy hátrány nem há-ramlik. Felkéri ennél fogva a hazai gazda-közöniséget, hogy ha netalán itt-ott olyan balvélemények támadnának, hogy ez az összeírás adóztatási célból történik, világó-sítsák fel a tévelygőket és félrevezetetteket s magyarázzák meg, hogy ezek az adatok kizárólag a mezőgazdaság és a földművelő-nép érdekében gyűjtetnek; adóhivatalok, vagy más pénzügyi hatóságok még csak látni sem fogják ezeket; szóval a mező-gazdasági statisztikai összeírás nincs ösz-szekötve semmiféle adóztatási czéllal. A mezőgazdasági statisztikai összeírás az egész nagy gazdaközöniség buzdó, tevékeny közre-működése nélkül eredményes nem lehet. Minden gazdálkodó már jó előre tekintsen körül figyelmesen gazdaságában, jegyez-geisse fel, hogy mennyi földön gazdálkodik, mennyi és milyen gazdasági eszköze, házi állata, stb. van, hogy annak idején egész pontosan jelenthesse be az adatokat az összeíró ügynöknek. Az egész összeírási munkálatban legfontosabb személy az össze-író ügynök. Kívánatos, hogy erre az igen fontos állásra a legintelligensebb gazdák, birtokosok vállalkozzanak. Ne engedjék gaz-dáink, hogy összeíró ügynökök olyanok alkalmaztassanak, kik a földműveléshez csak alig értenek, vagy ha értenek is, nincsenek közvetlenül összeforrvva a mezőgazdaság érdeké-vel. Az öntevékenységre a legszebb alkalom kínálkozik, mutassák meg gazdáink, hogy abban a nagy és fontos társadalmi osztály-ban, melyet ők képviselnek, van elég köz-szelem, van elég értelmiség, van elég buzdó-ság s mikor saját javuk, boldogulásuk forog szóban, nem állnak félre összedugott kézzel.

Eladó szőlővesszők bejelentése. Hogy a szőlővesszők eladása a termelőknek megkönnyíthessék s hogy azok, a kik akár európai, akár amerikai szőlővesszőket vásárolni óhajtanak, a létező szőlővessző-készletekről idejekorán tájékozást szerezhessenek, a földmívelésügyi miniszterium úgy, mint az előző években, az idén is hirdetést fog ki-boesajítani az eladó szőlővessző-készletekről. Ezen czélból felhívja mindazon földbirtokosokat, a kik fajtisza európai vagy amerikai szőlővesszőkkel rendelkeznek, hogy készleteiket, fajta, minőség (sima vagy gyökeres vesszők) és mennyiség szerint, a termelési hely, vármegye, község, vasut és postaállomás) és az ezenkénti eladási ár megjelölésével, az árakba a csomagolás és a feladó vasuti állomáshoz való szállítás költségeit is beleértve, azon kerület szőlőszeti és borászati felügyelőjéhez, a mely kerületbe a vesszők termelési helye tartozik, (de nem a miniszteriumba) lehetőleg mielőbb, de legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig jelentsék be. A bejelentett szőlővesszők kifogástalan jóminőségéért és fajta szerinti azonosságáért a bejelentő feltétlenül felelős. A bejelentendő sima vesszőknek legalább 55 centiméter hosszú és legalább 5 milliméter átmérővel bíró teljesen egészséges, jól kiérett dugványoknak kell lenniök. A bejelentés arra szolgál, hogy a vesszőt kereső közönség minél könnyebben juthasson a szükséges szőlővesszőhöz, a mit azért kell kiemelni, nehogy a termelők arra számítsanak, hogy a miniszterium a bejelentett vesszőkészleteket okvetlenül megfogja vásárolni. A bejelentések teljesítésének könnyítése czéljából külön bejelentés iverk adatnak ki. E bejelentő iverk bélyegmentesek s a rovatok megfelelő kitöltése mellett a bejelentő sajátkezü aláírásával ellátva azon kerület szőlőszeti és borászati felügyelőjéhez nyújtandók be, a mely kerületbe a vesszők termelési helye tartozik. Bejelentési űrlapok a szőlőszeti, borászati kerületi felügyelőknél, a szőlőszeti, borászati és pincze-egyleteknél s a vármegyei gazdasági egyesületeknél ingyen kaphatók.

Erdészeti államvizsgák. Az őszi erdészeti államvizsgák folyó évi október hó 21-én és az erre következő napokon, a fennálló szabályzat értelmében, Budapesten, az országos erdészeti egyesület székházában, d. e. 9 órakor veszik kezdetüket. A vizsgára jelentkezők a vizsga letehetésére nyert engedélyt a vizsga kezdete előtt a bizottság elnökénél bemutatni tartoznak.

Sertésvész. A sertésvész a legutóbbi (augusztus 4.) hivatalos egészségügyi értesítő szerint 26 vármegye 327 községében van konstatalva, azaz 47 községgel többen, mint az előző héten. A fertőzve volt vármegyék közül csak Szabolcs és Békés vármegyékben szünt meg a vész, a hol különben is jelentéktelen volt. Egyébként a járvány a fertőzött vármegyékben lokalizálva maradt. Legnagyobb mértékben van elterjedve most is Pest, Nyitra, Komárom és Nógrád vármegyékben. Sokkal fokozottabb mértékben terjed a sertésorbáncz, mely 58 vármegye 936 községében van megállapítva, tehát egy hét alatt csak 7 községgel, de 527 udvarral többen. E szerint az orbáncz olyan országos járvánnyá fajult, hogy éppen nem lehet remélni, miszerint az már tetőpontját elérte volna és így arra sincs kilátásunk, hogy a járvány a közel jövőben megszűnjék.

A közvágóhidak és magánvágóhidak építésének engedélyezése. A földmívelésügyi miniszter a közvágóhidak és magánvágóhidak építésének engedélyezése tárgyában 1895. évi július hó 22-én oly értelmű rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott utasítás 43. §-a szerint közvágóhid felállításához telepengedélyt kell kérni. Mint-hogy azonban a közvágóhidat kezelő köz-

hatóság iparosnak nem tekinthető, a földmívelésügyi miniszter, a belügyi és a kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg értesíti a törvényhatóságokat, hogy az idézett utasítás 43. §-ában a közvágóhidakra nézve előírt telepengedély kifejezés alatt nem az 1884. évi XIII. t.-cz. 25. §-ában érintett iparhatósági engedély, hanem egyszerűen építési engedély értendő. E szerint közvágóhidak felállításának engedélyezésére nem az iparhatóságok, hanem az építészeti rendőri közegyek járnak el és az erre vonatkozó tárgyalásnak a köz- és állategészségügyi, valamint az 1885. évi XXIII. t.-czikk. 24. §-ában jelzett szempontokra kell kiterjeszkedni. Ellenben a magánvágóhidak felállításánál az 1884. évi XVII. t.-cz. 25. §-ában érintett iparhatósági telepengedély is kieszközölendő és az erre vonatkozó tárgyalásokon kívül a fentjelzett tekintetekre is kiterjeszkedő építészeti rendőri tárgyalás is megtartandó.

Selyemgubóraktár Csabán. Arad-, Csanád- és Békésmegyék selyemgubótermelésének elősegítésére a kormány Békés-Csabán selyemgubóraktárt akar létesíteni; a raktár létesítése érdekében az országos selyemtenyésztési felügyelő megkeresést intézett úgy az említett vármegyék alispánjához, valamint Csaba városához is. A raktár 100—150 egyéb munkára nem alkalmas embernek és gyermeknek adna foglalkozást és keresetet. A raktárt maga az állam fogja felállítani, ha Csaba városa a vasuti állomáshoz közel mintegy 1000—1400 négyzetöl területet és az építéshez 200,000 darab téglát adományoz e czélra.

A Maros esatornázása. A III. országos gazdaságkongresszus alkalmával a vízszabályozás kérdésénél igen tekintélyes hangok szó-laltak fel a mellett, hogy sürgősen szükséges azon folyóknak új esatornák általi szabályozása, amelyeknek folyamodra előző rosszul fogantatosított szabályozás következtében kedvezőtlenül alakult. E folyók közé tartozik a Maros is, melyet a mint értesülünk, a közel jövőben szabályozni fognak esatornázás által. Mint ismeretes a Maros ma rendkívül rohamos és szeszélyes folyású, a minek oka az évtizedek óta rendszertelenül végrehajtott szabályozás. Ezek a hibás szabályozások a folyó medrében kedvezőtlen alakulásokat idéztek elő és ezenfelül lehetetlenné tették a folyón való hajózást. E bajok elhárítására az illetékes folyam-mérnöki hivatal nagyszabású terveket dolgozott ki s ezeket a miniszterium most jóváhagyta. E tervek szerint a Maros folyó egész alsó folyását az erdélyi határtól Szegedig esatornázni fogják, még pedig a lépesőzetes esatorna elvei szerint, vagyis úgy mint például a kieli esatornát vagy számos folyót Francia- és Németországban, valamint Hollandiában. Tehát egymástól bizonyos távolságokra zilipeket illetőleg mozgógátákat állítanak fel s ezeknek segítségével a gyakorlatilag rég bevált lépesőzetes esatorna eljárás módját alkalmazzák. A tervek véghezvitele hét-nyolcz millió forintba kerül, de a miniszterium, bár a terveket elfogadta, egyelőre csak a esatornázás felét fogja végrehajtani, még pedig az Arad és Szeged közötti legalsó folyamrészén. Orvendetesnek tartjuk, hogy a III. orsz. gazdaságkongresszus alkalmával nyilvánított óhajok közül ezen nagyfontosságú ügy oly gyorsan megvalósult s hisszük, hogy illetékes köreink a többi nemkülönben fontos határozományokat is mielőbb megfogják valósítani.

Állatbeviteli tilalom. A földmívelésügyi miniszter értesítése szerint az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság a száj- és körömfájás esetleges behurezolásának megakadályozása végett a szarvasmarhának, juhoknak és kecskének Arva, Bihar, Csanád, Fejér, Nyitra és Veszprém vármegyék, valamint Székesfehérvár és Nagyvárad városok területéről

Alsó-Ausztriába való bevitelét folyó évi augusztus hó 3-ikától kezdve, további intézkedésig megtiltotta.

Gazdák mindazt, a mire a gazdaságukban magvak és műtrágyákból szükségük van, a legmegbízhatóbb, legjobb minőségben és a legjutányosabban Mauthner Ódön budapesti magkereskedéséből szerezhetik be, mely ide vonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Minden rendelés még beérkezte napján elintéztetik.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

Augusztus 1-iki jegyzések 100 kg.-kint.

Búza	uj	74—75 kiló	uj	3 óra
Tiszavidéki	uj	74—75	—	—
—	—	76—77	—	—
—	—	78—79	6.15—	6.35
—	—	80—82	6.35—	6.55
Pestvidéki	—	74—75	—	—
—	—	76—77	—	—
—	—	78—79	6.10—	6.30
—	—	80—82	6.30—	6.50
Fehérmegyei	—	74—75	—	—
—	—	76—77	—	—
—	—	78—79	6.10—	6.30
—	—	80—82	6.30—	6.50
Bácskai	—	74—75	—	—
—	—	76—77	—	—
—	—	78—79	—	—
—	—	80—82	—	—
Bánsági	—	74—75	—	—
—	—	76—77	—	—
—	—	78—79	—	—
—	—	80—82	—	—
Északmagyarorsz.	uj	74—75	—	—
—	uj	76—77	—	—
Rozs	I.	—	5.30—	5.40
Arpa, takarmány	—	—	5.15—	5.30
—	égetni való	—	—	—
—	sörfőzdei	—	—	—
Zab	—	—	6.70—	7.—
Tengeri ó	—	—	5.80—	5.90
Káposzta-repce	bánsági kivételével	—	8.—	9.25
Kőles	—	—	6.—	6.60

Budapesti gabonatőzsde. 1895. augusztus hó 5. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése a „Köztelek” részére.)

Az e heti időjárás esős, sőt némely vidéken viharos volt, de ez különösen kedvező volt a gumós növényeknek és tengerinek, nemkülönben a legelőknek is. Az aratás már az ország legnagyobb részén befejeződött, de a cséplési próbákat még nem mindenütt ejtették meg és így az összseredményről tiszta képet még nem alkothatunk. Tőzsdénken a hangulat a külföldi piacok áremelkedései folytán kellemesebb, de azért üzlet még egy gabonaneműben sem fejlődött ki.

Budában az árak változatlanok, dacára a külföldi emelkedésnek, mert a kínálat szaporodik, ugyan de malmaink még mindég tartózkodnak a vételtől.

Rozsban az üzlet szintén lanyha, mert az erős kínálat mellett a kereslet gyér.

Zabban, csakis az ó-áru iránt mutatkozott érdeklődés, mert új áru még nem jött piacra.

Árpában, az üzlet még nem indult meg.

Határidők árfolyama Budapesten.

	aug. 2.		aug. 3.		aug. 5.	
	legál.	legm.	legál.	legm.	legál.	legm.
Búza						
Őszre	6.38	6.40	6.38	6.39	6.43	6.44
Máj.—jun.	—	—	—	—	—	—
Tavasza	6.83	6.85	6.82	6.83	6.85	6.87
Tengeri						
Aug.—szept. 1895.	5.69	5.71	5.64	5.65	5.64	5.65
Máj.—jun. 1896.	4.67	4.68	4.63	4.65	4.59	4.60
Zab						
Tavasza	5.70	5.71	5.73	5.75	5.73	5.75
Őszre	—	—	—	—	—	—
Repce						
Aug.—szept.	9.30	9.35	9.30	9.35	9.30	9.35
Rozs						
Őszre	5.47	5.48	5.45	5.46	5.47	5.48
Máj.—jun.	—	—	—	—	—	—

Multheti árak. Selejtes juhokra nagy kereslet, árvaltozás nem jegyzetelt.
 Árak: export juh páronként 20-25, raczka —, selejtes juh —

Párisi juhvásár. 1895. aug. hó 5-én. Felhajtás 15240 drb juh.

Egerháti marhavásár. Julius 31. és augusztus 1-én. (Szabó János tudósítása a „Köztelek” részére)
Szarvasmarhavásár. Felhajtott 5910 drb. Jegyzetik: Igásőkör urasági I. osztályu 300-400 forintig, II. osztályu 250-350 forintig, magyar tinó 1 éves 180-220 forintig, 2 éves 200-300 forintig, mustra ökor magyar 160-240 forint páronként, magyar tehén tenyésztésre 30-70 forintig, levágásra 40-80 forintig, tarka tehén tenyésztésre 40-60 forintig, friss fejős 40-50

frtíg, magyar üsző 2 éves 35-45, 3 éves 40-55 forint páronként, bivaly-ökör 160-240 forintig, tehén 120-200 forint páronként, növendék 30-40 forint drbonként.
Lóvásár. Felhajtott 2300 darab. Jegyzetik: Igásló könnyebb 180-240 forintig, nehezebb 120-200 forintig, kocsis-ló (hintós) 140-260 forintig, paraszt-ló 60-140 forint páronként.
Juhvásár. Felhajtott: 3400 drb. Jegyzetik: Anya egy nyiretű 10-14 forintig, soványirű fiatal 8-10 forintig, öreg 8-12 forintig, mustra-birka 6-10 forint páronként.
Sertésvásár. Felhajtott 1550 darab. Jegyzetik: Nevelő-kocza malaczostól 40-60 forintig, malacz nélkül 14-35 forintig Süldő 1 éves II. min. 16-32 forintig, 1 és fél éves II. min. 20-38 forintig, 2 éves II. min. 20-45 forintig páronként.
 A vásár élénk. A felhajtott jószágnak majdnem háromnegyedrészre el is kelt.

Szerkesztői üzenetek.

Nyiregyházi előfizető. A kérdezett intézetet nem ismerjük; tény az, hogy az ilyenmü vállalatok gombamódra szaporodnak a fővárosban s megbízhatóságuk legalább is kérdéses.

Sz. F. Beretke. Tessék egy kishirdetést közzétenni a Köztelekben, melyre bizonyára fog ajánlat tétetni. A szerkesztőség termények közvetítésével nem foglalkozik.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: **Gróf Desseffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor.** — Főszerkesztő és kiadásiért felelős: **Forster Géza** az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: **Szilassy Zoltán** az O. M. G. E. szerkesztőtitkárja. — Segédszerkesztő: **Jeszenszky Pál.**

Kivonat a fő- és székvárosi vásárigazgatóság hivatalos árjegyzéseiből.

A fő- és székvárosi vásárigazgatóság jelentése 1895. évi július hó 30-áról.

Mértékegység		átlag		Mértékegység		átlag		Mértékegység		átlag		
		krajc	ár			krajc	ár			krajc	ár	
Marhahus	1 kg.	48-100	68.5	Tehénturó, friss	1 kg.	20-40	27.9	Közönséges alma	1 kg.	8-20	15.5	
Tisztított vesepecsenye	"	150-250	196.9	Juhturó, közönséges	"	36-60	50.4	"	1 q	600-1400	1000	
Bivalyhus	"	48-72	64	Juhsajt	"	40-100	59.8	Birsalma	"	"	"	
Borjuhús	"	56-120	84.3	Emmenthali sajt	"	104-160	130	Aszalt alma	1 kg.	"	"	
Birkahús	"	40-70	50.6	Groi sajt	"	66-100	80	Fajkörte uj	"	18-40	26	
Bárányhus	1/4 db	60-120	81.5	Fehér kenyér buzalisztból	"	10-14	11.7	"	1 q	1800-3600	2500	
Sertésbus	1 kg.	24-90	65.5	Barna kenyér buzalisztból	"	8-12	9.6	Közönséges körte	1 kg.	8-40	18	
Füstölt sertésbus	"	30-90	69	Rozskenyér	"	8-14	10.6	"	1 q	1200-1400	1300	
Füstölt sonka, belföldi, egész	"	"	"	Tarhonya, tojásos	1 q.	2200-4500	3010	Aszalt körte	1 kg.	40-48	44	
darabban véve	"	66-110	85.7	" tojás nélküli	"	1600-2800	2064	Szilva, magvaváló	"	"	"	
Malacz, élő	1 db	350-500	425	Lenese, magyar	"	750-2000	1259	" vörös	1 kg.	10-18	14.5	
Malacz, tisztított	"	350-500	425	" külföldi	"	1400-3800	2578	"	1 q	1200-1300	1250	
Tyuk, élő	1 pár	100-200	147	Borsó, héjas, magyar	"	900-1500	1181	Aszalt szilva	1 kg.	12-36	20.7	
Csirke, élő	"	45-170	100	" koptatott magyar	"	1200-1800	1481	"	1 q	1200-2800	2000	
Kappan, hizott	"	"	"	" külföldi	"	1200-2800	2059	Szilvaiz	"	1 kg.	20-36	26
" sovány	"	"	"	Bab, fehér, apró (aradi)	"	800-1400	1108	"	1 q	1600-2800	2066	
Récze, hizott	"	170-300	231	" fehér, nagyszemű	"	700-1500	959	Csipke-iz	1 q.	"	"	
" sovány	"	90-180	142	" színes	"	600-1300	932	Ringlotta, befőzésre	1 kg.	10-20	14.5	
Lud (liba) hizott	"	300-700	471	Hajdina	"	"	"	" asztali	"	12-20	15.5	
" sovány	"	200-350	256	Arpakása	"	900-3600	1794	Cseresznye (faj, nagyszemű)	"	14-45	21.5	
Pulyka, hizott	"	"	"	Köleskása	"	1100-1700	1250	" közönséges	"	8-20	15	
" sovány	"	250-300	275	Rizskása	"	1000-3400	2066	Aszalt cseresznye	"	40-48	44	
Gyöngytyuk	"	130-130	130	Sárga répa uj	1 kg.	6-16	9	Meggy (faj, nagyszemű)	"	18-50	27	
Galamb, pecsenyének	1 pár	35-45	40	Petrezselyem	1 kg.	7-16	10.4	" közönséges	1 q.	3200-4000	3600	
Jérece, tisztított	1 db	40-100	72	Zeller uj	1 q.	3-15	9	Aszalt meggy	1 kg.	9-22	15	
Csirke, tisztított, idei	"	25-100	51	Karalábé	100 db	40-100	3.7	Som	"	800-1200	1000	
Kappan, hizott, tisztított	"	130-160	142	Karfiol	1 kg.	"	"	Őszi barack	"	25-60	44.5	
Récze, hizott	"	80-180	117	Vöröshagyma	1 kg.	4-10	7.7	Kajszinbarack (faj)	1 kg.	8-50	31	
" félkövére	"	60-130	86	Fognagyma	1 q.	600-800	649	" (közönséges)	1 kg.	30-300	"	
Lud, hizott	"	200-450	279	Fehér répa	1 kg.	16-40	25.7	Málna	100 db	14-60	"	
" félkövére	"	130-240	179	" savanyított	1 kg.	1200-2000	1525	Földi eper	1 lit.	14-44	22.5	
Pulyka, hizott	"	200-300	250	Vörös répa	1 q.	"	"	Földi eper	1 "	14-40	29.5	
" félkövére	"	140-250	182	Fejes káposzta	100 db.	"	"	Szamóca	1 "	18-40	26.5	
Galamb, pecsenyének, tisztított	1 pár	25-35	30	Savanyított káposzta	1 q.	200-700	"	Ribizli	1 "	6-20	10.5	
Ludmáj, hizott	1 kg.	120-300	179	Kelkáposzta	1 q.	900-1000	950	Pöszméte (egres)	1 liter	2-20	8.5	
Szarvas-czomb	"	80-150	112	Vörös káposzta	1 kg.	8-20	14.8	Görögdinnye, nagy	100 db	"	"	
" gerincez	"	80-200	137	Fejes saláta	100 db	500-1000	"	" kicsi	"	2500-2800	"	
" többi husrészek	"	30-50	40	Fodros saláta	1 kg.	4-16	7.5	" súly szerint	1 q	"	"	
Őz-czomb	"	150-200	175	Kötött saláta	100 db	50-200	"	Sárgadinnye, faj	100 db	4000-8000	"	
" gerincez	"	200-250	225	Torma, édes	1 kg.	2-6	4	" közönséges	"	"	"	
" többi husrészek	"	30-40	35	Torma, erős	1 kg.	20-70	39	Noszpolya	1 kg.	"	"	
Vaddisznó-czomb	1 kg.	80-120	100	Burgonya, belföldi öreg	1 q.	12-25	18	Afonya	"	"	"	
" többi husrészek	"	30-60	45	Gomba, friss	1 kg.	200-450	327	Szőlő, csemege	"	70-100	85	
Nyul	"	"	"	Gomba, szárított	1 kg.	25-8	4.8	" közönséges	"	24-56	41.7	
Vadlud	1 db	"	"	Spárga	1 kg.	110-250	167	"	1 q	2500-5000	3728	
Vadréce	"	50-120	85	Retek, fekete	100 db	30-80	62.5	Mogyoró	1 kg.	16-40	25.8	
Fácán	"	"	"	" hónapos	1 kg.	3-12	6	"	1 q	1600-3400	2792	
Szalonka	"	"	"	Ugorka, savanyítani való	100 db	15-120	"	Mandula, keményhéjú	1 kg.	28-80	37.7	
Fogoly	"	"	"	" salátának	1 kg.	3-12	6.5	" vékonyhéjú	1 kg.	2400-4400	3400	
Fürj	"	"	"	" savanyított	100 db	20-1300	"	Geszténye, belföldi	"	85-200	128	
Fenyőmadár	"	"	"	Zöld paprika	1 kg.	7-40	19	Narancs	1 q.	"	"	
Vadgalamb	"	"	"	Tök (főzeléknek v. sütésre)	1 db	10-80	"	"	1 kg.	16-36	25	
Tuzok	"	"	"	"	1 kg.	10-50	"	Czitrom	1 kg.	100-850	"	
Harcsa, eleven	1 kg.	70-120	83	Paradiesom	1 kg.	4-50	20	"	100 db	18-35	23.3	
Csuka, eleven	"	70-70	70	Zöld bab, hüvelyes	"	4-16	9	Közönséges paprika	1 q	3500-15000	7850	
Ponty, eleven	"	60-160	103	Zöld borsó, hüvelyes	"	6-12	8	Szegedi	"	7000-18000	13300	
Kecsege, eleven	"	140-200	170	" fejtett	1 ltr	6-30	14.5	Repceolaj I. rendű	"	2650-4000	3455	
Kecsege, nem élő	"	50-140	80	Zöld tengeri	100 cső	40-120	"	" II.	"	2000-3600	2970	
Fogassüllő, élő	"	"	"	Sóska	1 kg.	6-40	18	Szinszappan	"	2200-3600	2858	
Fogassüllő, nem élő	"	40-120	59	Paraj	1 kg.	6-20	10	Közönséges szappan	"	1800-3200	2428	
Fajtók, élő	"	"	"	Fajalma	1 kg.	12-30	22.5	Köső	"	1145-1500	1211	
Fajtók, nem élő	"	120-140	130	"	1 q.	1500-2400	1925	Stearingyertya	"	6800-9600	7516	
Pisztráng, élő	"	"	"	"	"	"	"	Petroleumgyertya	"	4000-6400	5030	
Pisztráng, nem élő	"	250-300	275	"	"	"	"	Faggygyertya	"	3800-5600	4633	
Rák, édes vizi	1 db	3-20	"	"	"	"	"	Cserfa, hasábos, vágatlan	4 kbm.	1600-1800	1791	
Tojás, friss (1 láda) 1440	"	2800-3100	2906	"	"	"	"	Bükkfa	"	1450-1700	1644	
" 15-20 átlag 17.5	"	40-40	40	"	"	"	"	Tölgyfa	"	1450-1700	1587	
" meszes (1 láda) 1440	"	"	"	"	"	"	"	Gyertyánfa, has.	"	1580-1900	1708	
" 11-15 átlag	"	"	"	"	"	"	"	Dorongfa I. oszt. vágatlan	"	1200-1600	1500	
Sózott szalonka	1 q.	4600-6400	5221	"	"	"	"	" II.	"	1000-1400	1316	
Füstölt	"	5000-6400	5478	"	"	"	"	Botfa (pékfa), vágatlan	"	800-1600	1112	
Olvasztani való szalonka	1 kg.	54-68	60.1	"	"	"	"	Tuskós és selejtfa, vágatlan	"	1000-1300	1260	
Háj	"	56-68	62.6	"	"	"	"	Puhafa, vágatlan	"	1060-1040	1010	
Sertés-zsír	1 q	4900-6800	5480	"	"	"	"	Közén, magyar, nagyban	1 q	100-140	117	
Nyers faggyu	"	1900-4400	2583	"	"	"	"	" porosz	"	140-170	151	
Tisztított faggyu	"	2600-4500	3516	"	"	"	"	Pirszén (coax)	"	160-190	175	
Tej (főlezetlen), friss	1 liter	8-14	11.2	"	"	"	"	Faszén	"	170-450	366	
" főlözött	"	6-12	7.7	"	"	"	"					
" szín	"	24-150	58.3	"	"	"	"					
Tejföl	"	28-60	38.4	"	"	"	"					
Írósvaj I. r.	1 kg.	80-160	116.1	"	"	"	"					
" II. r.	"	70-110	88.7	"	"	"	"					
Teavaj, központi tejsarnoki	"	120-200	149.7	"	"	"	"					
Olvasztott vaj	"	60-100	92.2	"	"	"	"					

3537. sz.
1895.

Figyelmeztetés.

A cs. és kir. 7. hadtest intendáncsága kereskedelmi szokvány szerint raktárszerű minőségű 810 mm. buzát, 4160 mm. rozsot vagy kétszerest és 7.500 mm. zabot vásárol be. Ezen mennyiségek Temesvár és Szeged állomásokon 1896. évi januártól májusig szállítandók be. Csakis minta után vásároltatik be. A beszállítandó gabonának legalább oly minőséggel kell bírnia, mint a benyújtott minta s legalább ugyanazon minőségű súlylyal kell, hogy bírjon, mint a próba-hectoliterrel megállapítva lett. A tisztaság tekintetében a raktárszerű tisztaság (a szokványfüzet II. cikkje) követeltetik. Az egész mennyiségre vállalkozó ajánlattevőknek bele kell nyugodni abba, hogy ajánlatuk csak egyes szállítási részletekre, illetőleg egyes cikkekre és állomásokra is fogadtatik el. A 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt eladási ajánlatoknak 1895. évi augusztus hó 21-dik napjának délelőtti 10 órájáig a 7. hadtest intendáncságánál Temesvárott kell beérkezniök. A kötelezettségnek legalább is 10 napra kell szólnia. Különbén a több lapokban megjelent gabonabevásárlási hirdetemnyre és a temesvári és szegedi katonaelelmezési raktáraknál betekinthező és megszerezhető Temesvárott 1895. évi július 15-én keltezett szokványok füzetére utaltatik.

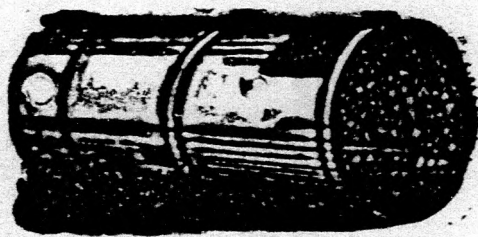
Temesvárott, 1895. évi július 15-én.

4620

A cs. és kir. 7. hadtest intendáncsága.

KÁDÁR GYULA

szab. gyors lóhere magfejtő gyára és gépjavitó műhelye
Nagyvárad.

Ajánlja szab. lóhere magfejtő készülékét, mely minden eséplőgéphez alkalmazható, ötszörös munkaedménnyel és tartóssággal, felül bármely más eddigi találmányt, a melyért felelősséget vállalok. Ára 70 forint. Járgánygépekhez külön álló herefejtő szinte gyártatik. —

Megrendelésnél a dob hossza és körmérete szükséges. Továbbá kapható, illetve nálam megrendelhető pótsorvetőgép ára 10 frt, a melynek a használhatósága és czélzerűsége több gazdaság által lett elismerve.

Ajánlom továbbá Schuber gyalu-gépet, a melylyel bármely gépnek Schuber tükrét, valamint annak tolatyuját tükrő simára a legpontosabb egyenleteséggel meg lehet gyalulni. Ára 200 forint.

Minden gyártmányért teljes felelősséget vállalok. 4445

Singer, Zweig & Co.

WIEN, IX I., Lichtensteinstrasse 59.

(saját házában).

Concentrált marhatrágya

egyedüli elárusítása,

legjobb s legolcsóbb trágyaszertartalmának jótállása mellett temesvári és aradi kizárólagosan szabadalmazott gyárakból. Mindennemű mesterséges trágyaszerek raktára u. m.: **Superphosphát, csontliszt stb.** 4564

A „PÁTRIA” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaságnál

a következő gazdasági szakmunkák olcsón beszerezhetők:

Megjelenik minden évben!

KÖZTELEK
ZSEBNAPTÁR
és
ÉVKÖNYV
1895. ÉVRE.

Szerkesztik:

RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN
az orsz. magy. gazd. egyes. titkárjai.

Ára 1 forint 50 krajczár, postadíj 20 krajczár.

A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-dik törv.-cikk alapján összeállított:

I.

Káté községi mező- és hegyörök

számára.

Ára portómentes küldéssel 20 kr.

II.

Káté az uradalmi csöszök

számára.

Ára portómentes küldéssel 20 kr.

Összeállította: dr. BALKAY BÉLA.

Mindkettő esinos zsebkönyv alakú keménytáblába van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.

A seprőczirok

termelése.

Irta:

SZALAY JÁNOS,

Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei gazdasági egyesület titkára.

A nagyméltóságú földm. miniszterium támogatásával kiadott mű.

Ára portómentesen 90 kr.

A sertés javítása

és

hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.

Irta:

K. Ruffy Pál

uradalmi főtiszt.

Ára portómentes küldéssel

1 frt 10 kr.

Paraszt-
szociálizmus.

E czimen jelent meg Rubinek Gyula az O. M. G. E. ügyvezető titkárjának nagyérdeku tanulmányműve hazai szociális bajainak okairól, keletkezéséről s azok orvoslásának módjairól.

Ára portómentes küldéssel

1 frt 10 kr.

A
mezőgazdaságról
és

mezőrendőrségről

szóló 1894. évi XII. törvénycikk,

a végrehajtására vonatkozó

miniszteri rendelet,

magyarázatokkal ellátva, egy füzetben.

Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

A
SOROS VETÉS
és

A SORBA VETŐ
GÉPEK KEZELÉSE.

IRTA:

SZALAY JÁNOS,

Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei gazdasági egyesület titkára.

Ára portómentes küldéssel 35 kr.

ÁLLATORVOSI
BELGYÓGYÁSZAT.

IRTA:

Dr. HUTYRA FERENCZ,

állatorvosi akadémiai nyilvános rendes, egyetemi magántanár.

I. KÖTET:

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK.

XII. 563 nagy 8° l.

Ára bérmentes küldéssel 5 frt 70 kr.

Szavatosság
az

állatkereskedésben

tekintettel

a hazai joggyakorlatra.

Irta:

Dr. Hutyra Ferencz.

Ára portómentes küldéssel 90 krajczár.

„Egy év a
méhesben”

rövid gyakorlati utasítás
modern méhes kezelésére.

Irta:

Tuymér János.

Ára 1 korona,
portómentesen 55 kr.

Megrendelések lapunk kiadóhivatalába, Budapest, Üllői-ut 25. szám intézendők.

Hirdetési ár 15 szög 80 kr., ezen felül minden más 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Cím kérésénél minden beiktatásnál 80 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményei vételnek fel a kedvezményes rovásban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás.

Egy somogyi bér-gazdaságban erélyes nő-ten gazdatiszt kerestetik. ki több évi gyakorlattal bír, s erről szóló bizonyítványmásokkal. „Bérgazdaság” jelige alatt a Köztelek kiadóhivatalához intéz-
betik. 4580

Nagyobb uradalomban az ispáni állás f. é. október 1-ére üresedésbe jön. Megkivántatik hosszabb hasonmóságú gyakorlat valamely nagyobb bér-gazdaságban, a cukor-repa művelés körüli jár-tasság, szorgalom. Fiatal erőtlen, 30 évnél nem fiatalabb gazdák küld-jék bizonyítvány máso-lataikat, melyek vissza nem küldetnek, a gyapolyi uradalom számtartói hiva-talhoz, u. p. Bihar-Félegy-háza. Fizetés megállapo-dás szerint. 4645

Főkertész.

Egy nagyobb szabású dísz- és angolkert vala-mint konyhakert kezelé-sére kerestetik olyan fő-kertész, ki minden irányban kellő szakismerettel és képesítéssel bír. Az állás 1895. év január 1-én lesz betöltendő. Felvilágosítás-sal szolgál ezen lap ki-
adóhivatala. 4688

Kellő praxissal és ki-tűnő bizonyítvánnyal rendelkező kezelő gazda-tiszttel azonnal felfogadók évi 240 frt fizetés, mint-egy 200 frt procentuáció biztosítással és teljes el-látással. Cautióval rendel-kezők előnyben részesül-nek. Folyamodók bizo-nyítványaik másolatát, melyek vissza nem adata-nak, küldjék címre: Zaleski Jenő Tót-Györk, Pestmegye, állomás Aszód. 4683

Jó gyakorlati jár-tassággal bíró, nő, kis csa-ládu, erélyes

tehenésgazda

kerestetik. Kizárólag csak olyanok vételnek tekin-tetbe, kik vagy tejjazda-sági iskolát végeztek, vagy hosszabb ideig mint tehenésgazdák alkal-mazva voltak. Az illető esetleg magtárkezeléssel is megbízatik, azért fed-hetlen előélet és példis becsületesség fölkellék. Sajátkezüleg írt ajánlatok „Cs. A.” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 4679

Állást keresők.

Uradmii kertész, bécsi felmondatlan állásban, 38 éves, 16 évi praxissal, melyet nagyobb uradmii kertészetekben töltött, a felesége kitűnő urasági szakácsné, 14 évi praxis-sal öhajta állását január 1-től egy állandó állással felcserélni. Szíves aján-latok „A. M. G.” jelige alatt a kiadóhivatalba ké-retnek. 4677

Kulcsári állást keres igen szerény feltételek mel-lett, egy szépírású fiatal ember, ki már ily minőségben 7500 holdas birtokon alkalmazva volt, s jó bizo-nyítványokkal bír. Szíves megkeresést „Kulcsár” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 4628

Családos, keresztény gazdatiszt, ki nagyobb uradalmakat önállóan si-keresen vezetett s a mező-gazdaság minden ágában tökéletes jártassággal bír, állását változtatni öhajta. Ismeri egy az al- mint a felvidék gazdasági viszonyait. Beszél magyarul, németül, tótul. Czime a kiadóban. 3857

A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet II. éves hallgatója a cséplés idényre állást keres. Al-lását rögtön elfoglalhatja. Levelek „Cséplés” alatt kü-ldendők a kiadóhivatalba. 4666

Föld- és tejjazdasági szakiskolai felsőbb tan-folyamot jelesen végzett, 29 éves, ker. gazdatiszt, ki a gazdaságot minden ágában jártas, okt. elsőjére megfelelő állást keres. Czim a kiadóban. 4634

Gazdasági irnok, izr. ügyes és megbízható, ki a gazdasági teendőkh-ben több évi jártasság-gal bír, igen jó bizonyít-ványokkal rendelkezik, mielőbbi belépésre állo-mást keres. Igényei mér-sékeltek. Czim a kiadó-hivatalban. 4335

Egy 55 éves, r. kath. egészséges, erőtlen nyu-galmazott kerületi gazda-tiszttel, ki a magyar, né-met és tót nyelvet szóban és írásban egyaránt töké-letesen bírja, mint becsü-letes, szorgalmas, józan egyén, s gyakorlott „eré-lyes” gazdatiszt, hason-móságú állást keres. Különben ügyességénél fogva, szerény föltételek mellett, másnemű foglal-kozást is elfogad. Czim kiadóhivatalban. 4673

A keszthelyi gazdasági tanintézet II-od éves hall-gatója cséplőgéppel mellé vagy gyakornokul ajánl-kozik augusztus és szept-ember hónapokra. Czim a kiadóhivatalban „R. I.” jelige alatt. 4671

Műkertes, a ki a ker-tészet minden ágában jár-tas s így alkalmazva is volt, szeptember vagy október hó 1-ére helyben vagy a főváros közelében állást keres. Esetleg a házfelügyelői állást is elfogadja. Czim a kiadó-hivatalban. 4681

Izr., 10 évi gyakorlat-tal bíró, katona viselt, 1000 holdas gazdaságot önállóan is kezelt, erélyes, nőlen gazdatiszt, meg-felelő állást keres. Szíves megkeresések „Azonnal is” jelige alatt e lap kiadó-hivatalához kéretnek. 4464

Gazdatiszt, gazdasági in-tézetet végzett, 28 éves, nő, nagyobb bérurada-lomban nyolcz év óta je-lenleg is alkalmazásban, állást keres esetleg azon-nali belépésre is. Jártas a külgazdaság és irodai dolgokban. Bírja a ma-gyar, német és tót nyel-vet. Czim a kiadóhiva-talban megtudható. 4654

Az adai m. kir. föld-mivesiskolát végzett nő-ten és hadmentes egyén, azonnali belépésre keres szolgálatot. Együttal alul-írott ajánlja az augusztus-ban vizsgázó s szeptem-ber végén kilépő növen-dékeit a birtokos, bérlő és gazdatiszt urak szíves figyelmébe, kik ugy van-nak nevelve, hogy fejebb-valóik rendelkezéseit oko-san végrehajtani képesek. Van több nő, kiszolgált katona kötüik. Szobonya Bertalan, földmiv. iskola igazgató Ada. 4667

Állatok.

A létszám leszállítása folytán egy nagyobb hazai ménesből

eladó telivér anyakancza

részben idei szopós csikóval. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4670

Eladó

100 darab 5 és 6 éves, részben betanított jármás

magyar ökör

gr. Kornis Vic-tor sz.-benedeki uradalmában Szolnokdobokavárm. Vasutállomás egész közelben Deés. 4669

Eladó tenyészbikák

telivér Simmenthali 1/2-2 1/2 éves korig. Közlebbi felvilágosi-tással szolgál az ura-dalmi igazgatóságnál Lengyeltóti, Somogy megye 3993

Tenyészlo eladás. Sötét pej, 7 éves, 160 cm. magas Gunnersburytól, vemhes, bábolnai származás, kancza, eladó. Bővebbet a kiadóban. 4652

Eladó.

2 darab, négy éves, hasas Simmenthali nagy tehén, darabja 270 frt. Scheidl Agost, Hatvan. 4656

Eladó lovak.

Gróf Zichy Béla lengyel-tóti uradalmában 14 darab 4 éves Pinzgau, teljesen betanított, szelid jámbor

kocsi ló

van eladásra felállítva. Közlebbi felvilágosítás-sal szolgál az uradmii igazgatóságnál, Lengyeltóti Somogy megye. 3995

Csikó-eladás.

Alóírott gazdasá-gában, tenyészet be-szüntetés végett eladó: 15 drb 1/2-3 1/2 éves félvércsikó.

A csikók jó fajtu anyáktól, Komét, Má-tádor, Zivatar, Rokon és Bajnok-Noniusz ál-lami ménektől származnak. Megtekintés esetén a pápai vasuti állomásnál fogattal szolgál 4664

Margulit Lajos Pa-Nagy-Podár, u. p. Pápa, vasutállomás.

Gróf Zichy Nándor ur ő exczellentiája szent-miklósi juhászatában Sárbogárd vasutállomás 40 drb számfeletti

Merinó-kos

van eladó bármely elfo-gadható áron. Megkeresés e tárgyban

VAJTA postaállomás **Központi iroda** czimzendő. 4650

Vegyesek.

200 holdas tagos bir-tok Budapesthez közel azonnal eladó. Czim a kiadóban. 4674

Tea-vajkészítéshez. Bergedorferseparator kézi és erőművi hajtásra órá-nként 200 liter tejtje. Fleischmann köpülő 120 liter szinre, egyéb esz-közökkel, alig használt kifogástalan állapotban jutányosan eladók. Czim: Alsó-henczei gazdaság, Pósta Nagy-Dorogh. 4680

Használt, de jó karban levő marha-hidmérleg meg-vételre kerestetik. Értesítést kér Dr. Plósz Pál Hahót. 4678

Őszi borsó, métermázsája 8 frtért zsákokkal együtt eladó, ab Polgárdi (Bel-major) Fehérmegye. 4682

Győr megyében vasuti állomástól csak egy óra tá-vol egy 1800 hold-das egytagu

birtok,

mely 1000 hold szántóföld, 200 hold rét s 600 hold erdő legelő-ből áll, kedvező feltételek mellett 12 évre

bérbe adatik.

Kitől? Megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó takarmány magvak:

Őszi árpa, 4 7 frt mm. Őszi borsó, 9 frt mm. Szt.-Iván rozs 8 frt mm. Bolyhos búkköny, 16 frt mm. Trigonella görög széna 16 frt mm. Hatvani állomáson feladva Megrendelések

Somogyi Sándor

tisztartóhoz Hatvan-N-Telek intézendők. 4657

Homoki búkköny

(vicia villosa) tiszta; Szt.-János-ROZS

(valódi) bármely mennyi-ségben megvételre kerestetik.

Mintával ellátott ajánlatok „E. B. K.” alatt a kiadó-hivatalba kéretnek. 4684

Eladó kiváló vetőmagvak:

Hat soros őszi árpa (rend-kívül bő termő!) Svéd rozs (nem fagy ki!) Őszi borsó (kitűnő zöld takarmány!) Őszi búkköny (kitűnő zöld takarmány!) Tavaszi Chwalier árpa (I. rendű sörárpa!) Őszi Squarehead kopasz buza (nem dől meg!) Tavaszi Perless árpa (I. rendű sörárpa!) Tavaszi Propstei árpa (I. rendű sörárpa!) Tavaszi Diadal zab (igen bő termő!) Őszi Mammuth árpa (igen bő termő nem fagy ki!) Őszi Imperial rozs (rend-kívül nagy kalászu s nem fagy ki!) Közlebbi felvilágosítás-sal szolgál a Lengyeltóti uradalom igazgatósága, Lengyeltótiiban, Somogy megye. 4683

A legjobb

takarmányrozs, kétszer kaszálható

(őszszel és tavasszal), a Szt.-Iván rozs, vethető június végétől októberig. 4613

eladó

métermázsánként 7 frtjával zsákoktól ab vasut-állomás Bicske, a esákvári gazdaságban.

Eladó őszi borsó vetőmag,

elsőrendű, vasut Ipoly-ságh. Zsákok önköltségen számíttatnak. Megrendelések Pósa Lajos kasz-nárhoz Kistur p. Ipoly-ság intézendők. 4627

Tőzeg, fertőtlenítésre. Felülmulthatatlan szalmapótló és trágyaszaporító anyag. Szaggyatott, préselt, örölt és szifált állapotban bármely mennyiségben megrendelhető az uradmii igazgatóságnál 3877

Lengyeltótiiban, Somogy megye.

Bérszántás gőzekével.

a legújabb eredeti Fowler-féle Compound gőzekkel talajművelésre vállalkozik 2781

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest, V. ker., Váci-körút 76. szám.

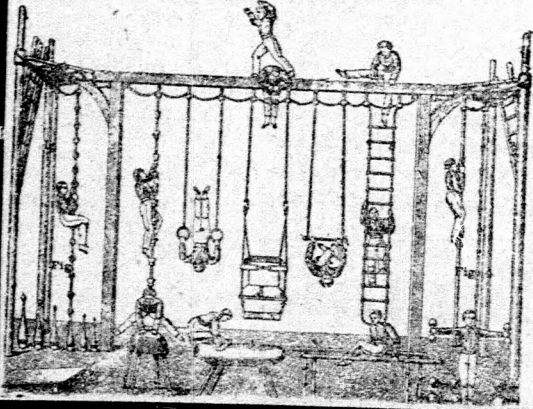
Magyar kenderből készült gazdasági kötélneműeket

ajánl a **BLEIER és WEISZ** kötélgyári cég Budapest.

Raktár és iroda: **Károly-körút 9.**, a gróf Hadik-Barkóczy-féle házban.
Gyártelep: **Hajtsár-ut 7307. szám.**

Ajánlásra méltó tárgyak: torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörölők, ruhaszárító kötelek,

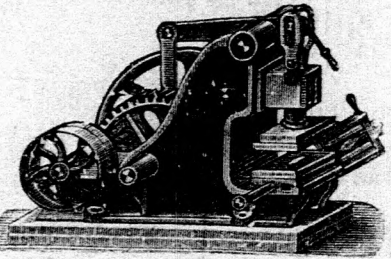
ló-hálók, dohány- és kéveköto-zsinórok, fogoly- (fürj-) hálók,

kézi téskák stb., továbbá gazdasági cikkek, u. m.: istráng, kötőfók, rudaló, gabonaszák, vízhatlan ponyvák, itató és tűzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender, kőcs stb., a legjutányosabb eredeti gyári árakon.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölnetnek. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

JÁGER LAJOS KÖLN-EHRENFELDI TÉGLAGYÁR MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÜNYÖKSÉGE. TEGLAGYÁRI GÉPEK legjobb rendszer szerint. TEGLAÉGETŐ KEMENCZÉK

szabadalmazott szárító berendezéssel, legcsekélyebb tüzelőanyag fogyasztással. Tégla-, tetőserép-, chamotte-, agyagos-, ezement- és gipszgyárak teljes fölépítését, berendezését és üzembe helyezését elvállal

GEDEON ÉS KONT
ezelőtt **GEDEON J.** mérnök műszaki és vállalati irodája: **BUDAPEST, Váci-körút 68-Aikotmány-utca 31.** Képes árjegyzék és költségvetés bérmentve. Számos általunk berendezett gyár üzemben megtekinthető. Körkemenczénk már évi háromszázezer téglagyártásánál igen jövedelmező.

Superfosphatokat

csontlisztből, guanoból, spodiumból stb.

Superphosphatgypszet és phosphorsavoldatot

mint az istállótrágya és ganajlé legjobb conserváló szerét: chilisalétromot, kénsvavas ammoniakot, kálsókat, Thomassalak-lisztet, stassfurti káinitot tiszta arsen és chlormentes alj. phosphorsavas mészet takarmányozási czélokra, ajánl tartalmat biztosítva, a mindenütt concurrensképes Schwefelsäure und Kunstdüngerfabriken Lundenburg-Themenau u. Lissek Roztok 4459

A. SCHRAM, PRAG

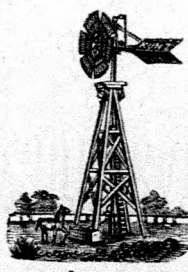
Központi iroda: **Prag, Heinrichgasse 27.**

Megbízható és hitelképes képviselők minden megyében kerestetnek.

Gazdáknak különös figyelmébe.

A behordási és eséplési időnyre adok vízmentes takaróponyvát köcsönbérletbe és pedig oly jutányos feltételek mellett, hogy a saját ponyvák megvétele ezután egészen fölösleges. Előjegyzések már most elfogadtatnak. — Ugyanott új, egy- és többször használt gabonaszákak, úgy szintén új és használt ponyvák, fehér, fekete vagy sárgák, esodlatos olcsó áron kaphatók. Repezeponyvák részgyűrűkkel 3 frt 20 és 4 frt 50 krért. 4565

NAGEL ADOLF-nál BUDAPEST, Arany János-utca 10.

Szél, gőz és petrol-leum

Moto-≡≡≡ rokát

a víz-továbbítására

szivattyukat, vízvezetéseket, minden fajtában épít **A. KUNZ** 4150/a különleges gyára **M. Weisskirchen.** Prospektus ingyen.

Gépolaj, kocsikenőcs, gabonás-zsák, vitorlavászon szekérponyva, vizálló kazal- és géptakaró. Carbololeum, kékkő és egyéb gazdasági szükséglet

Szávoszt Emil-nél BUDAPESTEN, 4485 IV., Mária Valéria-utca 4. sz.

Gépolajat,

u. m.: valódi, tiszta olíva-olajat, elsőrendű, savtalanított repeze-olajat, orosz ásvány-olajat stb.

Olasz saponáriát

tiszta vastag gyökerekből őrlve. Takaró- és szekérponyvákat.

Fertőtlenítő szereket,

u. m.: karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. carbololeumot, keserűsöt, csudasót, kocsikenőt, rézgáliczot, petroleumot.

ZSÁKOKAT kátrányfestékeket, fedéllakot, műtrágyát.

szállit

Szalonnát

(a jelenlegi áron előjegyzésbe véve és kívánatra részletekben szállítva.)

Luczernát! Lóherét! Fűmagvakat minden czélra és minden egyéb gazdasági vetőmagvakat és gazdasági cikket és vetőmagot a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben

KRAMER LIPÓT, BUDAPESTEN,

Sürgöny-czim: „CERES“ Budapest.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálok.

Mauthner Ödön

magkereskedése

Budapesten, Andrassy-ut 23. szám.

Szavatolt legutolsó termésben és ennek megfelelő legmagasabb csiraképességben ajánl:

Őszi borsót	7 1/2	frtért
Őszi bükkönyt	10 1/2	"
Homok-bükkönyt	17	"
Csibehurt	9	"
Mustármagot	9 1/2	"
Pohánkát	9 1/2	"
Szt. Iván-rozsot	7 1/2	"

100 kilonk.